

Nieuwe termen VCA-examens vanaf 2010

14 december 2009

Vanaf 1 januari volgend jaar worden alle VCA-examens afgenomen volgens vernieuwde toetstermen. Op het eerste gezicht zijn de veranderingen niet zo ingrijpend. De lesstof voor basisveiligheid bevat weliswaar minder wetgeving, maar dat komt omdat een deel van de vroegere wetteksten voortaan onder de algemene veiligheidsregels valt.

Verder is er meer aandacht voor de taken en plichten van de werknemer, en wordt het veiligheidsgedrag heel direct besproken. De LMRA (laatste minuut risico analyse), als eis opgenomen in de VCA, is eveneens onderdeel van de lesstof geworden. Ongevaltheorie beperkt zich voortaan tot de directe oorzaken en laat de indirecte oorzaken dus buiten beschouwing.

De theoretische lesstof ten aanzien van onveilige situaties en handelingen is toegankelijker geworden, maar is wel onvolledig. Zo wordt de rol van basisvoorwaarden bij het ontstaan van ongevallen – de veiligheidszaken die de werkgever moet regelen – niet langer meer belicht. Verder ontbreekt informatie over trillingen, en blijven ook de ergonomische- en comfortaspecten van het werk onbelicht. Daar staat tegenover dat veilig lassen is teruggekeerd in de lesstof en dat er meer aandacht is voor veiligheidsborden. Ook is het werken met de motorkettingzaag deel van de stof geworden, evenals het gebruik van palletwagens.

De wijzigingen in de toetstermen mogen dan meevallen, de opleiding zelf stelt veel werknemers en werkgevers voor problemen. Eén op de vier kandidaten zakt voor het basisexamen, en het valt niet uit te sluiten dat dit er meer zullen worden na invoering van de nieuwe eisen. Haalt een medewerker het diploma niet, dan voldoet het bedrijf niet aan de checklist-eisen en kan het daarom niet gecertificeerd worden.

Veel werknemers hebben kritiek op de lesstof, en dat is begrijpelijk. De inhoud is sterk gericht op de petrochemische industrie, maar de cursisten komen uit heel veel branches. Bovendien stunten veel VCA-opleiders met de laagste prijs en de kortste cursusduur. En omdat de betekenis van de opleidingen voor de praktijk vaak gering is, willen veel werkgevers zo snel en goedkoop mogelijk aan hun certificeringsverplichting voldoen. Dit leidt tot een vicieuze cirkel: omdat er weinig waarde aan de opleiding wordt gehecht, wordt er weinig in geïnvesteerd – waardoor er geen goede opleiding kan worden aangeboden.

De praktijk wijst uit dat een gestructureerd opleidingsplan de situatie aanmerkelijk kan verbeteren. Door werknemers onder te verdelen in groepen van verschillende niveaus, kan iedereen precies de begeleiding krijgen die hij nodig heeft.

Meer informatie over VCA kunt u vinden in [Basisveiligheid voor VCA](#) en in [VOL-VCA/VIL-VCU](#).

Bron: Samenvatting uit Arbo nr. 11 - 2009